

Напевно, ніколи «Крилам» не було так важко злітати... Чуттєві, вразливі душі наших авторів особливо болюче й гостро реагують на жахливі події, викликані війною. «Дитинство, обпалене війною» - тепер це, на жаль, і про них...

Як же важко знайти світлі тони Віри в полум'ї гніву й попелі розпачу. А нашим юним авторам це вдається, вони надихають і нас своєю творчістю, пронизаною потужною впевненістю у перемозі Справедливості, Істини й Краси.

Про твір Катерини Штанко «Драconi, вперед!»

Михась – цікавий персонаж,
Допитливий і вірний.
Він друга виростив, Хому,
Який, як брат, надійний.

Життя цікаве хлопець мав,
Незвичне, фантастичне,
Сміливим був, природу знав
І бачив все містичне.

Коропатніцький Роман, 6-А клас

Кіт із зимового сну

Тихо йдеш по зимовому тихому лісі. Великі сніжинки повільно линуть із сірих хмар, красивих і недосяжних, і білим килимом лягають на землю, тонким шаром стеляться на замерзле, але прозоре озеро. Настільки прозоре, що здається, ніби ти над землею. Навколо озера – високі голубі ялинки, які теж чепурить сніг.

Пройдеш трохи далі й опинишся в лісовій гушавині, де все синьо-біле. Позаду щось тихо трісне, але ти не звернеш на те уваги, тому що побачиш таке, що не забудеш уже ніколи...

Крізь великі лапаті гілки ялинки пробивається холодне сонячне проміння, яке освічує маленький старовинний столик, вирізьблений із каменю. На ньому – безліч візерунків.

Знову шелест. На галявину виходить кіт, чорний-чорний увесь і з пронизливо-блакитними очима. Він незвичайним, особливо на фоні білого

снігу. Покрутиться навколо мене і швидко піде, ніби кинеться кудись. Я – слідом.

Ідемо ми недовго. Кіт приводить мене на галявину, з якої видно водоспад. Справжній замерзлий водоспад! Захотілося підійти ближче, але посеред шляху – прірва, довга й глибока. Може, перестрибнути? Поштовх – і... Мабуть, не розраховувала свої можливості...

Згодом усе забудеться. Але в тебе з'явиться кіт – чорний-чорний увесь і з пронизливо-блакитними очима. Ти згадаєш усе й даси йому ім'я таке, як у сні, – Змієборець.

Фреяк Тетяна, 6-Б клас

Я знаю!

24 лютого. Ще рік тому ця дата вважалася звичайною, нічим не особливою, як інші дні місяця. Але цього року вона розділила життя на «до» та «після», вибила з-під ніг землю, залишивши страх, біль та тривогу, під корінь винищила радість і сміх. Моя країна, ненька, наставниця, яка дала мені все, а найголовніше дім, щодень отримує дедалі більше свіжих ран та шрамів від куль, снарядів та ракет. Вони безжально нищать її, розділяють, кривдять, намагаючись зламати. Вони лякають мій народ, ні в чому не винних людей, забирають у нас домівки, розлучають із друзями та рідними. Діти стають сиротами, матері плачуть ночами за синами й доньками, яких згубила війна. Усі Україна залита кров'ю своїх захисників та ворогів, вона плаче кривавими сльозами, але стоїть. Згорьована, побита, поранена, але стоїть, гордо розправивши плечі.

Вона сильна, вільна й незалежна. Я це знаю. Вірю, що зовсім скоро моя Україна загоїть рани, переможно, але лагідно та щиро всміхнеться, підійме щасливі очі та покличе своїх дітей, які в паніці поїхали в інші краї, додому. Ніжно обійме усіх, хто вцілів, кожную ніч молитиметься за тих, хто її назавжди

покинув. Подякує друзям, які зберегли її дітей у час випробувань, пробачить тим, хто сліпо йшов за ворогом, не усвідомлюючи небезпеки. І буде жити. Зі своїм народом на своїй землі. Жити й розквітати з кожним днем. Я знаю! Вірю й завжди віритиму в Україну.

Труфін Тетяна, 9-А клас

Звернення до москалів

Війна... Найгірше, що винайшла людина.
І сотні тисяч зруйнованих життів,
Обірваних ураз в одну хвилину
У битві двох нескорених світів.
Своїм мовчанням провокуєте події,
Ви потонули у безмовності й страхах
І лиш спостерігаєте без протидії,
Бо сили духу вашого вогонь зачах.
Вас непокоїть лиш своє майбутнє,
Відкладена поїздка у Париж,
Бо ви хотіли бути всемогутні,
Вас вабили лише пошана і престиж.
Живете ви у рабстві, без свободи слова,
Як птах, що крилами не має дозволу літати,
Як панна, що сперш ходить гонорова,
Та враз вклоняється, як тільки наказали.
Ви безсердечні та жорстокі,
Не розумієте, де правда, де брехня,
А ми ями копаємо глибокі –
В могилі братській спочива рідня.
Ви плачете на камеру, що вам погано,
І в Інтернеті пишете пости.

А рідний син вже не повернеться до мами –
Під танком вражим він підпалює мости.
Ви боїтеся мітингів і терпите безчестя,
Рабами стали на своїй землі.
Ми ж захищаємо країну від нашествия,
Яким до нас непрохано прийшли.
Ви убиваєте дітей, цивільних,
Безжалісно руйнуєте чужі життя.
Та де ви бачили, щоби раби
Порятували вільних?
Від пекла не врятують ваші каяття.
Страждаєте, що ціни в магазинах зависокі,
А наші діти з страхом живуть в підвалах.
Ви кажете, що санкції занадто вже жорстокі,
А ми шукаємо людей в завалах.
Ви кажете, не знали, куди йдете,
Й не можете нічого вже змінити...
Та правду тут навряд чи віднайдете,
Бо ваша влада може легко всі протести зупинити.
А ми гуртом стаємо всі до бою,
В усій країні завива сирена.
Не переможете ви нас стрільбою,
Не будемо ви ваші полонені,
Бо ми народ великої держави
І душу віддамо за нашу волю.
Про перемогу нашу піде світом слава,
Ми не раби – ми є творці своєї долі!

Пасирь Дар'я, 10-Б клас

Вони називають це «военная операция»,
Кажуть, що прийшли рятувати.
А потім яскрава демонстрація,
Як «рятуючи» почали вбивати.
Вони кажуть: у нас нацисти
Й нашій владі віри нема,
Хоча самі стали справжні фашисти,
Чий розум пройняла п'їтьма.
Вони кажуть, що це Україна
Почала громадянську війну,
Ніби їхня чудова країна
«пришла спасать родню».
Вони думали, що приїдуть
І їх із квітами будуть вітати,
А не з кулеметами вийдуть,
Щоб їх назад у Росію гнати.
Вони кажуть, що ЗМІ наші брешуть,
Президент – просто клоун дурний,
У росії життя в нас буде легше, –
Тож шлях цей мирний, праведний!
Вони кажуть, це їхня земля,
Так ніби завжди було, є і буде.
Але ж , може, згадаймо з нуля те,
Чого історія не забуде!
Може, варто в своїй країні
Нарешті порядок зробити,
А не вірячи в фейкові новини,
Убиваючи йти «боронити»?!

Нащо, сидячи десь у москві
Ви хочете тут щось змінити?
Ви непрохані! Ви чужі!
Наш народ ви прийшли полонити.
Нам говорять багато брехні,
Та нарешті послухайте нас:
Досить топити країну в вогні,
Виконуючи кривавий наказ!

Пасирь Дар'я, 10-Б клас

**Кожному, хто прямо зараз захищає нашу Країну від окупантів
присвячується**

Пером двоголового орла
своєю кров'ю по білому
ти перепишеш історію людства
державною мовою України.

Кожною буквою покажеш світу,
за що вкриєшся ти гранітом,
за що положиш душу і тіло,
за що іще серце болить,
а за що воно вже відболіло.

Покажеш, яким може бути темним день
і якою може бути світлою ніч,
Якою може бути сила народних пісень,
як з незнайомцями стоїш пліч-о-пліч.

Покажеш, як бути гранню
і як бути за нею.
Розкажеш, як виглядає рай
і як виглядає пекло.

Рано чи пізно зірки згорають,
та згодом запалюються нові.
Ти – герой, а такі не вмирають.
Ти – Азовсталь, ти – Маріуполь, ти – Україна,
Ти назавжди живий.

І навіть після сотень тисяч невдалих спроб
пам'ятай, що ти у житті чемпіон.
Бо ти «Куля в лоб, так куля в лоб»,
а не «Стадіон, так стадіон».

Божик Марина, 11-Б клас

Свята війна горить,
я загорілась разом з нею.
Мене вже не болить,
я готова поріднитись з рідною землею.

Я розтікаюсь язиками вогню і
перетворююсь на попіл та дим.
Я все ще вдягнута в сталеву броню,
на мені все ще незмитий грим.

Стук у скронях, спричинений тишею,

витанцьовує Віденський вальс.

В наступному році я точно виросту вишнею,
мені лише потрібен час.

Після нічної молитви
я повірила в реінкарнацію.
І поки Сонце ще не зійшло,
я покажу, що таке Українська Нація.

По тілу пробігає струм,
я розсипаюсь на тисячі молекул.
У мені ще НІКОЛИ не було стільки натягнутих струн, та,
на щастя, не сьогодні мені судилось померти.

Вибух. Другий, третій...
Земля піднялась у повітря,
винищувачі вже на злеті.
Я повернуся... тільки вітром.
Я проросту насінням,
я випаду дощем.
Смерть враз стала спасінням...
Я розгромлю ущент
будинки, міста, країни,
як вони розгромили мої.
Перетворю все на велику руїну,
а потім викрикну: «Ні війні!»

Мені не вистачить
болю, сил, днів, слів,
щоб вилити весь мій спів, гнів
і напоїти вас ними.

Зрештою, чергове скоївши лихо,
мій крик звучатиме тихо.
Та попри ненависні битви
Нічого не залишається, як любити.

Я люблю, люблю, люблю тебе, Україно!
Я обіцяю...помщуся за тебе, свята.
Я змушу стати всіх твоїх кривдників на коліна,
вони вічно шукатимуть спокій в потойбічних світах.

P.S.: але не знайдуть!!
Слава Україні!
Слава Нації!
Україна – понад усе.

Божик Марина, 11-Б клас

Цього разу напишу щось НЕ про війну.
Якщо в сучасних умовах це взагалі можливо...
Нapiшу про те, яку бачити хочу весну,
і про те, що дійсно важливо.

Нapiшу про неосяжну мету і ще про не втілені мрії,
які колись обов'язково втілю в життя, принаймні, спробую.
А поки все, на що покладаюся, – надія.

Нapiшу про Сонце, яке (здавалося б) більше не гріє,
але промені якого чітко окреслюють межі моєї свободи.

Можна подумати, що меж у неї немає, але як дістатись до неба без колючого дроту і бетонних сходів?

Напишу про кохання,
яке або робить життя життям,
або робить пилом.
Мій варіант - другий, але я нарешті
навчилася володіти тілом...
а ще своїми думками, словами і часом.

Напишу про бажання і про те, чого б хотілось.
Десь в іншому житті мені пощастить, і, можливо, там мої думки вже зустрілись.

Мені хотілося б дещо підвищити тон,
Хотілося б переписати закон,
хотілося б провести між нами кордон,
хотілося б думати в унісон,
хотілося б скасувати всесвітній синхрон,
хотілося б трішки змінити фон,
хотілося б врятувати від муки Херсон...
((і всю Україну.. ДАЙТЕ НАМ СПОКІЙ!!!!))

Обіцяла не про війну, але якщо пишу про те, що ДІЙСНО важливо, мовчання для мене – це щось неможливе.)

Коротко: ... хотіла б забути й поринути в сон.
Хотіла б бути кимось...
хоча б для себе.
Багато чого «хотілося б»,
та багато чого заборонено і на небі і, на жаль, на землі.

Напишу про все це, але не сьогодні.

Бо земля вже в крові та й натхнення нема.
І, можливо, я вже ніколи не буду самотня.
Та зараз слова мої тихі і я все ще німа.

Божик Марина, 11-Б клас

Вчора, здавалося б, все бУло, як у мріях,
але спросоння марила я зовсім не про те.
Справа не просто у думках чи діях,
я була впевнена: магнолія, як завжди, зацвіте.

Я світилась від блаженного щастя
і біла себе кулаками у груди.
Я не знала, що сильніше тебе обійняти
треба було в нашу останню зустріч.

Я б стисла насильно руками,
бо не знаю я більшої муки,
ніж чекати на тебе вікАми,
ніж невизначений період розлуки.

Сьогодні ще й виявилось, що я грішна,
бо не розумію навіщо НАМ війни.
Я б пірнула в них трохи глибше,
та хотіла б принаймні ще раз пірнути в твої обійми.

Я сьогодні в діапазоні
десь між відчаєм та надією.
І, востаннє стоячи на кордоні,
я тебе називаю МРІЄЮ.

Я сьогодні майже не спала,
намагалась згадати дорогу додому.
але мої сни прочитали,
та все, що побачили, – втому.

Я розкажу всім про твої проблеми
і взагалі про те, що сказати готова
(як мінімум у поемах)
я таке називаю – свобода слова.

Божик Марина, 11-Б клас

Трохи тихіше.
Марно.
Ракети вже впали.
Ранок.
Синхрон розірвався...
Хаос.
Матері плачуть.
Ганок.

Треба більш стримано.
Грім.
Мрії зруйновані
й дім.
Скільки залишилось?
Сім...
Ця зима –
одна із найгірших зим.

Розплющились очі.
Шрами.
Втопчи їх у землю
ногами.
Цілуй її руки
губами.
Цілуй.
Не зважай на рани.

Відрізали серпом
коси.
Все ж вирішальне —
гроші.
Збережи і спаси нас, Боже.
Я просто благаю...
Досить.

Божик Марина, 11-Б клас

расіяне, як вам видовище:
ви в теплі,
А ми в бомбосховищах?!
У вас #нетвойне, а в нас гинуть цивільні,
Але ми, на відміну від вас,
До кінця були, є і будемо вільні.

ви ж хотіли цієї землі, бо
«она же наша по праву».
Затямте нарешті те,

ЯК МИ творили нашу державу.

Ми проллємо ще вашої крові,
Хоч-не-хоч ваша історія вже кривава.
І вас вона не обійде –
Чекайте на жорстоку розправу.

Сюди вас ніхто не кликав.
То чого ви, свині,
Поперлися?
Як не хочете слухать Бога,
Тоді тут вам судилося вмерти.

«Аставайтесь лучше на своєї родині»
І любіть свою «матушку» там.
ваші тіла стануть гарним добривом
для землі, де немає місця
вашим хрестам.

Складайте зброю і йдіть додому –
В болото боягузів, рабів,
Яке ви гордо називаєте домом.
Гори, росіє, тлій!

Божик Марина, 11-Б клас

Згоріли усі думки, а з ними й книжкові полиці,
Вони не знають: я наодинці ховаю ножа у спідниці.
Я думаю. І думаю лише про те, що ховаю набої
у декольте.
У хлопця, що вчора ходив до школи

Стікає кров, і важко сказати, з якої саме кінцівки.

Головне: вони далі не бачать, що я давно

ховаю бинти у кросівки.

Я бачу кров, що тече по стіні, дверях, підлозі,

Сподіваюся, вони не знайдуть джгут, що ховаю

у своєму волоссі.

Кажуть, хто покладе зброю і вийде зі строю,

Того чекає теплий суп, мир і прощення. —

Іронічно. Люди не надто благають про суп, а ще менше

про трикляте прощення.

Я ж продовжую ховати хліб у глибоку подерту кишеню.

Вони дітям роздають гранати з детонаторами —

Ті, що вчора називали себе сенаторами,

Ті ж роздають гранати, що вчора

давали дітям цукерки,

Вони нізащо не знатимуть, що ховаю пластир

у свої шкарпетки.

Вони кажуть, що вміють читати думки і навіть

ще не написали листи,

І не важливо, чи хтось у це вірить, чи ні —

Мені байдуже: я ховаю ненависть

у нейронах у голові.

Головне — не забути, де виріс і хто тебе плекав,

Зі щемом й любов'ю ховаю листи

собі у рукав,

І навіть якщо вони глянуть у мої очі,

У молодечі очі й маленькі, недавно дитячі зіниці,

Вони так і не знатимуть,

що ховаю ножа у своїй спідниці.

Бажаю найбільше сміливості –

Не тієї, що має вітер і рве натугою з коренем

дикий нескорений ліс,

А тієї, з якою не страшно наосліп ступати

на знайомий голос,

Такої, з якою хлопчик солдатів харч денний ніс,

Такої, щоб не страшно було спинити кров,

Знімаючи пасок із потертих і вицвілих штанів,

Такої, щоб не страшно Бога молити знов і знов,

Проштрикуючи легені вже і так не живих ворогів.

Сміливий той, хто не боїться слова «любов»,

Хто любити вмів і хотів,

І вмер за ту ж любов.

Сміливий той, хто не добирав слова,

Взиваючи до переляканих сов,

Хто приводив до тям тих,

хто зомлів,

хто горів, конав і гойдав шалі терезів –

Сміливець не душить ненависть у собі.

Що таке ненависть?

Інструмент боротьби.

Сам янгол спускається з неба неспішно

І, щоб Бог не почув, шепоче: «Іди,

цю ненависть мати не грішно».

На вулиці тихо.

Чути лише, як поодинокі авто

постукують колесами,

Вони везуть трупи,

Вони везуть горе і лихо.

Якщо спитаєш подорожнього,

Чому так голосно постукують шини,

Він відповість:

«Не знаю, на вулиці ніби тихо».

Тихо так, що птахи бояться співати,

Бояться кричати не в такт із шинами.

Те саме і з дітьми,

Те саме із дружинами.

Навіть дощ боїться крапати,

Щоб тишу ту не порушити,

Щоб авто не заляпати.

Зі скорботи люди бояться продукувати думки.

Думки ж бо голосні.

Думки хочуть кричати.

Подумки навіть не можна молити.

Подумки навіть не можна співати.

А де діти?

Усі діти сплять.

Ви скажете: сні ж не менш голосні –

Все ж ні,

У снах дітям можна кричати

І навіть співати пісні.

Фисюк Ольга, випускниця

* * *

Вони були солдати й жили в мегаполісі,
Заводили друзів і гуляли з домашніми
улюбленцями біля своїх вікон,
Ними були переповнені кав'ярні й бутіки,
А дорогу неможливо було перейти
через кількість припаркованих машин,
Вони не рахували гроші
Так само,
Як і не рахували кількість
втрачених годин.
Вони працювали в офісі й снідали
свіжою випічкою,
Проливали чорний чай на свіжі
ранкові газети,
Жінки щоранку вдягали чоловікам краватки,
Ті ж вдягали жінкам корсети.
Хтось ішов додому пішки,
Хтось шукав дріб'язок,
щоб оплатити чергове таксі,
Ніхто не знав, хто це започаткував,
Та правил дотримувались абсолютно всі.
Жінки фарбували губи та ходили на підборах,
Інколи так робили всі, а часом вибірково.
Коли діти були розпихані по дитсадочках і школах –
Неочікувано для самого себе він хапався за неї,

Вона ж у відповідь хапалась за нього.
Ніхто не міг точно сказати, чи жили вони в мегаполісі,
провінції чи навіть тюрмі,
Але що б не сталося з ними сьогодні,
Скільки б дерев не упало за всі ці дні,
Страждатиме кожен із них сам наодинці
І діти, з народження забуті в юрбі,
Сміятимуться й страждатимуть
нібито й разом,
Але фактично самі.

Фисюк Ольга, випускниця